

HÖGSKOLAN
DALARNA

Miljöledningsrapport 2022

Högskolan Dalarna

Samt (bilaga 1) redovisning av regeringsuppdrag i
regeringsbrev 2022, om minskade utsläpp från tjänsteresor

Redovisning av miljöledningsarbetet 2022

Högskolan Dalarna

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Del 1 Miljöledningssystemet

Basfakta

Antal årsarbetskrafter: 692

Antal kvadratmeter lokalyta: 38 954

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Nej.

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Vid Högskolan Dalarna bedrivs forskning och utbildning inom naturvetenskap, teknik, medicin, humaniora och samhällsvetenskap. I högskolans uppdrag ingår även att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet.

Till grund för miljöarbetet ligger gällande miljölagstiftning och av riksdagen fastställda handlingsprogram för miljöarbetet i Sverige. Högskolan ska stimulera till konkreta åtgärder som främjar hållbar utveckling.

Detta ska ske genom att:

- miljötänkande och miljöaspekter ska så långt som möjligt integreras i allt beslutsfattande och i all verksamhet inom högskolans arbetsenheter,
- miljöhänsyn ska tas vid upphandling av varor och tjänster, vid förvaltning av högskolans resurser, samt vid omhändertagande av restprodukter,
- skapa möjligheter för anställda och studenter att skaffa kunskap och förståelse för miljöaspekter i samhällsutvecklingen, och därmed förutsättningar att kunna bidra till en ekologiskt hållbar utveckling,
- uppmuntra till utbildning och forskning kring miljöfrågor och sprida forskningsresultat om miljöfrågor till allmänhet och beslutsfattare,
- i samverkan med näringsliv och samhälle verka för hållbar utveckling,
- lagar och andra krav ska utgöra miniminivå i allt arbete för hållbar utveckling.

3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2019.

Fråga 4a-7a beskriver myndighetens arbete med dess direkta påverkan på miljön

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

Enligt miljöutredningen (2019) bedöms miljöaspekter som fått 5 eller 6 i summapoäng som betydande och dessa bör ha en hög prioritet i det fortsatta arbetet. Dessa är:

6 poäng:

- Utsläpp till luft av koldioxid från resor

5 poäng:

- Elenergianvändning
- Energianvändning för uppvärmning och kyla
- Vatten

I en fördjupad utredning gjordes en kartläggning av klimatpåverkan från olika delar av verksamheten (genomförd 2020, för 2019 års utsläpp). Enligt standarden GHG-protokollet identifierades och beräknades utsläpp inom scope 1, 2 och 3. Här ingår utsläpp som hör från bl.a. uppvärmning, elanvändning, tjänsteresor samt inköp av varor och tjänster. Med den valda metodiken och systemavgränsningarna beräknades verksamhetens största utsläpp av växthusgaser härröra från området inköpta varor och tjänster.

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande direkt påverkan på miljön?

Högskolan Dalarna antog våren 2021 "Mål och uppdrag för hållbar utveckling 2021-2026". Målen omfattar alla de aspekter av hållbar utveckling som beskrivs i Högskolelagen (1992:1434) 1 kap 5 §. Följande mål adresserar direkt miljöpåverkan:

Mål 6 - Möten och resor

Övergripande mål 2021-2026: Klimatpåverkan från tjänsteresor ska minska i sådan takt att det samlade klimatmålet (minus 6 procent per år) kan nås. Resfria möten ska vara ett fungerande alternativ för alla medarbetare och ska alltid övervägas, med hänsyn till det aktuella mötets krav på effektivitet, tillgänglighet och kreativitet.

Mål 7 - Byggnader och energi

Övergripande mål 2021-2026: Klimatpåverkan och resursanvändning kopplat till byggnader ska minska genom ett mer effektivt nyttjande av tillförd energi, mer effektivt nyttjande av lokalerna, mer egenproducerad energi samt krav på miljöcertifiering vid om- och nybyggnation. Klimatpåverkan från energianvändning ska minska i sådan takt att det samlade klimatmålet (minus 6 procent per år) kan nås.

Mål 8 - Cirkulära resursflöden

Övergripande mål 2021-2026: Klimatpåverkan och annan miljöpåverkan från varor och tjänster ska minska genom högt ställda hållbarhetskrav i upphandlingar och genom ökad grad av återanvändning och återvinning.

6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?

Mål 6 - Möten och resor

Under 2022 har arbetet med att anpassa mötes- och grupprum för hybridmöten (deltagare fysiskt och digitalt samtidigt) fortsatt. Idag finns både teknik och kunnskap hos våra medarbetare som gör det relativt enkelt att ha arbetsmöten digitalt eller som hybridmöte. Med erfarenheterna av att arbeta hemifrån under pandemin uppstod en efterfrågan att få fortsatt möjlighet till hemarbete under viss del av arbetstiden, därför har det under 2022 utarbetats riktlinjer för distansarbete för teknisk och administrativ personal och möjlighet att teckna ett så kallat distansavtal. Det har också arrangerats en chefsutbildning kring fördelar och svårigheter med att leda en hybridarbetsplats.

Under året har tagits beslut om att ersätta nuvarande leasingbilar, som är laddhybrider, mot egenägda elbilar, upphandling kommer att ske under 2023.

Mål 7 - Byggnader och energi

Ett intensivt arbete pågår med en om- och nybyggnation av en fastighet i centrala Borlänge som ska bli nytt campus. Under 2022 har byggstart skett med förberedande rivningsarbeten, samtidigt som projekteringen har fortsatt. En utgångspunkt har varit att byggnaden ska miljöcertifieras och klara kraven enligt Miljöbyggnad nivå Silver. Denna ambition ser ut att kunna nås vilket bland annat kommer innebära en byggnad med låg energianvändning (energiberäkningen visar ett energibehov motsvarande 60 % av kraven i BBR). Byggherren avser dock att i stället certifiera enligt det internationella systemet BREEAM In-Use vilket tillför andra miljömässiga mervärden såsom krav på vattenhushållning, avfallshantering mm. Byggnaden kommer att förses med anläggningar för solelproduktion både på taket och integrerat i fasaden.

Under hösten 2022 har det vid flera tillfällen gått ut information till alla anställda om åtgärder som var och en kan göra för att minska energiförbrukningen som att sänka rumstemperaturen, släcka belysningen i rum som inte används och att stänga av dator och annan elektronik i stället för att låta dem stå i standby-läge. Utöver det har ett par energibesparande åtgärder genomförts i lokalerna: byte av fönster (Mediahuset) och utbyte av lysrörsarmatur till LED med närvarostyrning i en korridor med undervisningslokaler (Hyttan, hus C). Installation av fjärrkyla till serverrummet pågår.

Mål 8 - Cirkulära resursflöden

Under 2022 gjordes en utredning i syfte att ge vägledning för miljökrav i upphandling. Utgångspunkten var att identifiera upphandlingsområden där kravställning och uppföljning skulle kunna göra stor skillnad i klimatpåverkan och

ta fram rekommendationer om miljökrav. Resultatet blev en rapport där åtta prioriterade upphandlingsområden pekats ut. Rapporten är tänkt att användas som stöd i kommande upphandlingar.

I projekteringen för den nya campusbygganden i Borlänge har det tagits fram ett koncept för inredning där färg- och materialval ska öka möjligheterna att återbruka möbler och lös inredning. Här kommer vi att titta på möjligheten att generalisera och utöka konceptet så att det kan fungera som riktlinjer att beakta i alla sammanhang när det blir aktuellt med flytt, renovering och/eller byte av möbler.

Under 2022 har det tagits fram ett utkast till riktlinjer för hållbara evenemang och konferenser men det kvarstår att slutföra dessa och implementera dem i verksamheten.

7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts

Uppföljning har så här långt endast gjorts för klimatpåverkan, och endast för de utsläppsområden där vi idag har resurser och metodik för att göra en årlig uppföljning (tjänsteresor och energianvändning, mål 6 och 7).

Koldioxidutsläppen från tjänsteresor var 43 procent lägre år 2022 jämfört med basåret 2019, se sammanställning och kommentar under del 2, avsnitt 1 nedan.

Koldioxidutsläppen från energianvändning var 14 procent lägre år 2022 jämfört med basåret 2019. Förändringen beror endast till mindre del på lägre energianvändning (denna var 5 procent lägre än 2019). Minskade utsläpp förklaras istället av att andelen inköpt el från fossilfria källor ökat något samt av variationer mellan åren vad gäller emissionsfaktorer för de olika energislagen. Beräkningarna har gjorts enligt market-based metoden, vilket innebär att man utgår ifrån de aktuella avtal som högskolan, alternativt fastighetsägaren, har med el- och värmeleverantörerna. Med denna metod skiljer man på ursprungsmärkt el, värme och kyla och ospecificerad el, värme och kyla. För ursprungsmärkt el, värme och kyla har använts specifika emissionsfaktorer för de specifika energislagen, där emissionsfaktor noll använts för el från förnybara källor. För ospecificerad el har emissionsfaktorer för den nordiska residualmixen använts.

Med den valda metodiken och systemavgränsningarna var utsläppen av koldioxid från tjänsteresor och energianvändning totalt sett 23 procent lägre under 2022 jämfört med 2019.

Fråga 4b-7b beskriver myndighetens arbete med dess indirekta påverkan på miljön

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

De indirekta miljöaspekter som enligt miljöutredningen (2019) fått 5 eller 6 i summapoäng är de betydande miljöaspekterna som bör ha en hög prioritet i det

fortsatta arbetet med att förbättra Högskolan Dalarnas miljöprestanda. Dessa är:

6 poäng:

- Utbildning
- Forskning

5 poäng:

- Samverkan med det omgivande samhället

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande indirekt påverkan på miljön?

Följande mål adresserar hållbar utveckling, där indirekt miljöpåverkan ingår som en av flera dimensioner:

Mål 1 - Utbildning

Övergripande mål 2021-2026: I samtliga utbildningar som leder till examen ska frågor som behandlar olika aspekter av hållbar utveckling introduceras, diskuteras och problematiseras utifrån ämnesområde eller studentens kommande yrkesroll. Detta för att stärka studenternas förmåga att förstå och hantera komplexa problem och att reflektera över hur olika perspektiv, intressen och värderingar påverkar individers och samhällets prioriteringar.

Mål 2 - Forskning

Övergripande mål 2021-2026: Forskningen vid Högskolan Dalarna ska generera ny kunskap som stärker våra utbildningar, som främjar kunskapsutvecklingen i samhället och som i många fall kan nyttiggöras. Högskolan Dalarna ska uppmuntra forskning kring frågor som adresserar viktiga samhällsutmaningar och kan bidra till en hållbar utveckling.

Mål 3 - Samverkan

Övergripande mål 2021-2026: Högskolan Dalarna ska vara en naturlig och relevant samverkanspart i regionen för gemensam utveckling mot ett hållbart samhälle. Även nationellt och internationellt ska vi vara en proaktiv samverkanspart som är intressant för kunskapsbyggande, innovation och omställning.

6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?

Mål 1 - Utbildning

I många lärargrupper finns sedan lång tid ett stort engagemang för hållbarhetsfrågorna. För att nå det övergripande målet, som tar sikte på samtliga studenter som tar en examen, behöver alla utbildningar vara involverade i det arbetet. Under året har det därför utvecklats ett metodstöd för att främja utvecklingsarbete inom kurser och program, modellen kommer att testas i ett antal pilotprogram under våren 2023. Under året har lärare också erbjudits kompetensutveckling genom en högskolepedagogisk kurs inom området utbildning för hållbar utveckling.

Mål 2 - Forskning

För att stimulera till forskning som kan bidra till en hållbar utveckling har Högskolan Dalarna inrättat ett forskningskollegium, Research Collegium for the Advancement of Sustainability (RECAST), som genom seminarier och workshops ska bidra till att dela kunskap och underlätta utvecklandet av tvärvetenskapliga samarbeten. Under 2022 arrangerade RECAST tre halvdags seminarier.

Mål 3 - Samverkan

Under året har det pågått många samverkansprojekt och aktiviteter inom hållbarhetsområdet. Här kan särskilt nämnas medverkan i "Dalarnas strategi för smart specialisering". Genom att kraftsamla inom fem prioriterade kunskapsområden ska Dalarna stärka sin innovationskraft för ett hållbart och konkurrenskraftigt Dalarna. Högskolan Dalarna har genom forskare deltagit i arbetet i vart och ett av de utpekade områdena tillsammans med företag som kan skapa affärsnytta genom sådan samverkan.

7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts

Bedömning av måluppfyllelse har inte gjorts för 2022.

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

Under 2022 har fem öppna föreläsningar eller seminarier inom temat hållbar utveckling ordnats under året. En chefsutbildning om högskolans arbete för hållbar utveckling har tagits fram och ska ges första gången våren 2023. Den högskolepedagogiska kursen "Utbildning för hållbar utveckling" har genomförts under året och forskare och doktorander har träffats i seminarier inom forskningskollegiet RECAST (se fråga 6b).

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

Inga större åtgärder 2022. Några belysningsarmaturer byttes till LED med närvarostyrning vid ombyggnation av ett våningsplan (Hyttan, hus C).

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

På Högskolan Dalarna har sedan lång tid tillbaka informations- och kommunikationsteknik varit ett viktigt redskap för att bedriva utbildning och genomföra möten. Innan pandemin deltog mer än 60 procent av studenterna i nätbaserade studier, under pandemin ökade detta under perioder till samtliga studenter. I över 15 år har det varit vanligt med både inspelade och streamade föreläsningar i undervisningen. Under senare år har en övergång till systemet Zoom för såväl seminarier som föreläsningar succesivt skett. De digitala mötesverktygen används i stor utsträckning även utanför undervisningen, till exempel vid möten mellan anställda, på arbetsplatsträffar, personalkonferenser etc. Utöver Zoom används ofta MS Teams för sådana arbetsmöten.

Som nämnts ovan (fråga 6a) har arbetet med att anpassa lokalerna till att stödja hybridundervisning och hybridmöten fortsatt under året. Utöver undervisningslokaler är idag också många mötes- och grupprum samt öppna studieytor utrustade med teknik för kombinerade campus- och webbmöten. Sammantaget innebär hybridlösningar i våra campusmiljöer stora möjligheter för studenter att delta i undervisning utan att resa till campus, och för anställda finns ofta möjlighet att delta digitalt vid såväl interna som externa arbetsmöten, seminarier och konferenser.

11. Kommentar om del 1 i redovisningen

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

1. Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor

	Årets uppgifter – antal resor och kg CO ₂			Föregående års uppgifter	
	Antal resor	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.
a) Flygresor under 50 mil		8 049	12	892	1
b) Bilresor	1677	26 359	38	28 260	40
c) Tågresor	2170	3,60	0,005	1,30	0,002
d) Bussresor					
e) Maskiner och övriga fordon					
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid					
1.1 a-e		34 412	50	29 153	41
1.3 Flygresor över 50 mil	389	162 850	235	24 373	34

1.4a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Övrigt med kommentar:

De samlade koldioxidutsläppen från tjänsteresor under 2022 var 43 procent lägre än jämförelseåret 2019, det vill säga innan pandemin. Detta skulle kunna bero på att restriktioner till följd av covid-19 fortfarande var aktuella i början av våren 2022. För att klarlägga detta har utsläppen från flygresor (som utgör ca 85 procent av tjänsteresornas totala utsläpp) också undersökts separat för kvartal 3 och 4. Dessa utsläpp var 32 procent lägre 2022 jämfört med samma kvartal 2019. En viktig orsak till utfallet är rimligen att arbetsmöten, konferensdeltagande och liknande i större utsträckning än tidigare har skett digitalt.

1.4b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

Vissa tjänsteresor kommer av olika anledningar inte med i det analyserade dataunderlaget. 2019 gjordes spendanalys för att försöka bedöma omfattningen av dessa. Analysen visade att kostnaderna för tjänsteresor totalt sett var ca 4 procent högre än kostnaderna för de resor som ingår i det analyserade materialet. Utsläppen kan alltså antas vara underskattade med ett par procentenheter.

Vissa uppgifter måste uppskattas utifrån kunskap endast om kostnaden eller antal resor. Detta gäller framför allt resor med tåg, flyg, buss, taxi eller hyrbil som

anställda själva bekostat och i efterhand begärt ersättning för via högskolans system för personaladministration, Primula (gäller 13 procent av flyg- och tågresor).

Studentresor som betalas av högskolan, t.ex. resor i samband med VFU, ingår inte i redovisningen av tjänsteresornas utsläpp. Här kan finnas problem med felaktig kontering av kostnader, d.v.s. vissa studentresor kan finnas med i det granskade materialet och andelen felkonteringar kan variera mellan åren.

Utsläpp från bussresor har endast tagits med i analysen vid ett tillfälle, 2019. Anledningarna till att det inte gjorts igen är ett otillförlitligt dataunderlag, i flertalet fall finns bara en kostnad att tillgå, i kombination med stor tidsåtgång för datainsamling och analys samt att utsläppsstatistiken totalt sett förändras ganska marginellt om bussresor medräknas (vid jämförelserna med 2019 ovan, fråga 1.4a, har utsläppen från buss räknats bort).

1.5 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter, Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Uppgifter om flygresor är framtagna med hjälp av uppgifter från resebyrå (Lingmerths) och uppgifter från högskolans system för personaladministration, Primula. Uppgifterna från Primula består endast av antal inrikes respektive utrikes resor. Här har gjorts ett antagande om att dessa resor förhåller sig proportionellt till resorna som bokats via resebyrån avseende andelen långa och korta flygresor (>500 km och <500 km) och genomsnittligt CO₂-utsläpp per lång eller kort flygresa.

Uppgifter om tågresor är framtagna med hjälp av uppgifter från resebyrå, statistik från SJ:s rese- och miljörapport samt uppgifter från Primula. På samma sätt som med flygresor har här gjorts ett antagande om att relationen mellan resornas antal och CO₂-utsläpp är detsamma oavsett hur resan har bokats.

Uppgifter om bilresor kommer från följande källor:

Högskolans leasingbilar - avläsning av trippmätare.

Hyrbilar - uppgifter från resebyrå och direkt från hyrbilsfirmor. Här varierar dataunderlaget från att omfatta endast kostnad till att vara mycket detaljerat med bilmodell, körd sträcka, kostnad och beräknade CO₂-utsläpp. De leverantörsuppgifter som varit detaljerade har utnyttjats, med antagande om samma relation mellan olika faktorer (kostnad/körd sträcka/CO₂-utsläpp), för att grovt uppskatta utsläppen från alla olika leverantörer.

Anställdas privata bilar - uppgifter från Primula om begärd milersättning för resa i tjänst. Här har gjorts ett antagande om att fördelningen mellan fordon som går på olika drivmedel är densamma som för den svenska bilparken i genomsnitt.

Taxi - uppgifter från resebyrå och uppgifter från Primula.

1.6 Uppföljningsmått som svaren på frågorna baseras på (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Schablonlista som Naturvårdsverket tillhandahåller, Uppgifter som tagits fram på annat sätt, nämligen

För alla resor som bokas via resebyrån (Lingmerths) levereras detaljerad statistik som används som underlag för att beräkna utsläppen från huvuddelen av alla genomförda flygresor och tågresor. För flygresor är nyckeltalen för CO₂-utsläpp (g/pkm) baserade på sträcka såväl som flygplansmodell. Höghöjdsfaktor har inte använts i dessa beräkningar.

För bilresor har huvudsakligen använts uppgifter från Transportstyrelsen för respektive bilmodell, se <https://fu-regnr.transportstyrelsen.se/extweb>
I de fall endast körsträcka med bil har varit känd har Naturvårdsverkets schablonmallar använts.

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvyta uppdelat på

	kWh totalt		
	2022	2021	2020
Verksamhetsel (avser lokaler)	2 791 587	2 699 135	2 863 698
Fastighetsel			
Värme	2 702 727	2 889 610	2 534 468
Kyla	274 006	221 674	140 536
Totalt	5 768 320	5 810 419	5 538 702

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m ²		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
Verksamhetsel (avser lokaler)	4 034	3 796	4 249	72	67	73
Fastighetsel						
Värme	3 906	4 064	3 760	69	72	64
Kyla	396	312	209	7	5	4
Totalt	8 336	8 172	8 218	148	144	141

Eventuell energianvändning utanför lokaler

	kWh totalt		
	2022	2021	2020
Energi			

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad? (envalsfråga)

Värmeförbrukningen är inte normalårskorrigerad.

2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2022	2021	2020
Verksamhetsel	56 %	52 %	94 %
Fastighetsel	%	%	%
Värme	100 %	100 %	95 %
Kyla	100 %	100 %	%
Utanför lokaler	%	%	%
Totalt	79 %	78 %	92 %

2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal? (envalsfråga)

Krav har delvis ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal.

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka åtgärder som har genomförts

Ja

Endast små förändringar i energiförbrukningen mellan åren. Under 2022 har byte av fönster skett i en byggnad (Mediahuset) och utbyte av lysrörsarmatur till LED med närvarostyrning i en korridor med undervisningslokaler (Hyttan, hus C). Installation av fjärrkyla till serverrummet (Hyttan) pågår.

2.6a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

2.6b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

Undermätning av kyla i en hyrd byggnad är inte kontinuerlig och konsekvent, ca 30% av total energi till kyla bedöms som osäker. Samtal förs med förvaltaren.

De senaste två åren har tillfälliga evakueringslokaler funnits i anslutning till lokalerna då en större renovering pågår. Energianvändningen i dessa lokaler ingår inte i de redovisade värdena.

2.7 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2022	2021	2020
Upphandlingar och avrop med miljökrav	4 166	4 064	4 233
Upphandlingar och avrop totalt	4 435	4 348	4 626
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	94 %	93 %	92 %

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärdet där energikrav enligt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts

0

Kommentar till redovisning av antal upphandlingar över tröskelvärdet

Om krav enligt förordningen om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader inte har ställts vid upphandlingar över tröskelvärdet, ange skälen för det (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Hållbarhet i vidare bemärkelse, Kostnadseffektivitet

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? (envalsfråga) Vid Nej, anges skälen för det (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Ja

Hållbarhet i vidare bemärkelse, Kostnadseffektivitet, Annat:

Vid byggande av nytt Campus i Borlänge återbrukar vi stomme. Vi byter ut stål mot trä främst i fasad. Vi återbrukar så mycket möbler och annan utrustning som är möjligt.

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av upphandlingar och avrop per år

	Värde kr		
	2022	2021	2020
Upphandlingar och avrop med miljökrav	22 000 000	20 928 664	21 800 692
Upphandlingar och avrop totalt	33 000 000	31 968 756	34 009 315
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	67 %	65 %	64 %

3.5a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Nya uppdrag - positiv påverkan, Organisationsförändringar - positiv påverkan,
Övrigt med kommentar:

Avdelningen har jobbat för att sprida behoven av att upphandlarna kommer in tidigt i alla upphandlingar så att upphandlarna kan ställa relevanta miljökrav. Vi har utökat antalet upphandlare sedan ett par år tillbaka med arbetsplats på varsitt campus. Vi har även utbildat upphandlarna i hållbarhetskrav. Utökad upphandlingskapacitet, ökad kompetens och ökad medvetenhet som miljökrav.

3.5b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

HDA har inget systemstöd för att ha full koll på dessa uppgifter. Våra siffror är en bedömning baserat på inköpsvolymen och enklare spendanalys.

Vi planerar för en avtalsgenomgång, där vi får bättre koll på våra avtal och kan vi märka upp våra avtalsleverantörer i Agresso så skulle vi kunna få bättre koll på våra inköpsvolymen från avtalsleverantörer. På sikt behöver HDA fundera på ett inköpssystem.

3.6 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Uppskattning (förklara på vilket sätt)

En enklare spendanalys med inköp per leverantör utgör basen.
Totala inköpsvolymen jämfört med tidigare år.
Dialog med upphandlarna.

4. Frivilliga frågor

Frågor om policy

**4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö?
(envalsfråga) Vid Ja, anges vilka områden som tas upp i dokumentet
(flervalsfråga)**

Nej

Frågor om IT-anskaffning

4.2 Andel IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde)

	2022	2021	2020
Andel (%)	%	%	100 %
Värde (Skr)	Skr	Skr	5 220 164 Skr

**Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med
möjlighet att lämna kommentar)**

**4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT-anskaffningar?
(flervalsfråga)**

**Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med
möjlighet att lämna kommentar)**

Frågor om energianvändning

**4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per
årsarbetskraft uppdelat på**

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
PC-arbetsplats						
Skrivare						
Serverar och Serverrum						

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Frågor om resfria möten

4.5 Antal resfria/digitala möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
Resfria möten	219 369	185 188	107 257	317	260	159

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Den redovisade siffran för antal resfria möten (219 369 st) avser bokningar i Zoom.

Frågor om förklaring till resultatet

4.6a,b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Det saknas idag möjlighet att skilja användningen för arbetsmöten från undervisning. Flertalet mötes- och grupprum är dessutom utrustade med teknik för kombinerade campus- och webbmöten vilket innebär att några deltagare kan ha befunnit sig på plats medan andra har deltagit i mötet/undervisningen via nätet. Motsvarande statistik för bokningar i Teams kan i dagsläget inte tas fram.

Frågor om energi

4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för energieffektiviseringsarbetet? (envalsfråga)

Nej

4.8 Producerar myndigheten egen förnybar energi? (envalsfråga) Vid Ja, anges hur mycket i kWh samt typ av energi

Ja

160 840

Sol

**4.9 Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader?
(envalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)**

Nej

Frågor om avrop

4.10 Har myndigheten vid avrop mot statliga ramavtal ställt egna miljökrav, där så har varit möjligt? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka ramavtal det gäller, antal avrop, omfattning i kronor samt vilka miljökrav som har ställts

Bilaga 1

Redovisning av regeringsuppdrag i regleringsbrev 2022, om minskade utsläpp från tjänsteresor

Regeringsuppdraget om minskade utsläpp från tjänsteresor redovisas till Naturvårdsverket i en Excel-fil i samband med redovisning av miljöledningsarbetet, frågor och svar nedan är kopierade från den redovisningen.

1. Myndighet

Högskolan Dalarna

2. Myndighetens kontaktperson för denna redovisning

Anton Grenholm

3. Kontaktpersonens e-postadress

agr@du.se

4. Myndighetens departement

Utbildningsdepartementet

5. Ingår myndigheten i samverkansarbetet Resfria/digitala möten i myndigheter, REMM?

Ja, vi ingår i REMM

6. Redovisa hur myndigheten arbetar för att ta tillvara de erfarenheter av vad pandemin inneburit i fråga om minskade utsläpp från tjänsteresor.

Nätbaserad utbildning har sedan länge utgjort en stor del av Högskolan Dalarnas utbildningsverksamhet, därför har det inom delar av organisationen redan tidigare varit naturligt att nyttja de tekniska möjligheterna även för nätbaserade arbetsmöten. Den påtvingade omställningen till följd av pandemin bidrog till att kunskaps- och rutiner för nätbaserade möten utvecklades och blev allmänt använda även i övriga delar av organisationen.

För att göra det enklare att delta digitalt i både undervisning och arbetsmöten har mycket resurser lagts ner på att anpassa mötes- och grupprum för så kallade hybridmöten (deltagare fysiskt och digitalt samtidigt). Med erfarenheterna av att arbeta hemifrån under pandemin uppstod en efterfrågan att få fortsatt möjlighet till hemarbete under viss del av arbetstiden, därför har det under 2022 utarbetats riktlinjer för distansarbete för teknisk och administrativ personal och möjlighet att teckna ett så kallat distansavtal. Det har också arrangerats en chefsutbildning kring fördelar och svårigheter med att leda en hybridarbetsplats.

Utöver nämnda initiativ för att underlätta för att arbeta och mötas digitalt har inga specifika aktiviteter för minskade utsläpp från tjänsteresor genomförts under 2022.

De nya vanorna som utvecklades under pandemin, tillsammans med förbättrade tekniska möjligheter att arbeta och mötas digitalt, torde ha minskat behovet av resor; såväl arbetspendling, resor mellan de båda campusorterna Falun och Borlänge, resor i regionen liksom av långväga resor till nationella och internationella konferenser, nätverksmöten och liknande. För arbetspendling saknas statistik, men för tjänsteresorna var de totala koldioxidutsläppen från tjänsteresor 43 procent lägre under 2022 jämfört med 2019, dvs innan pandemin. Detta skulle kunna bero på att restriktioner till följd av covid-19 fortfarande var aktuella i början av våren 2022. För att klargöra detta har utsläppen från flygresor (som utgör ca 85 procent av tjänsteresornas totala utsläpp) också undersökts separat för kvartal 3 och 4. Dessa utsläpp var 32 procent lägre 2022 jämfört med samma kvartal 2019.

7. Beskriv vad myndigheten kan göra för att fortsätta utveckla arbetssätt som innebär alternativ till fysiska möten och en allt mindre miljö- och klimatpåverkan, samtidigt som verksamhetens behov, myndighetens geografiska läge och andra förutsättningar beaktas.

Idag finns teknik och kunskande hos våra medarbetare som gör det relativt enkelt att ha arbetsmöten digitalt eller som hybridmöte. Samtidigt finns ett behov av att umgås och socialisera, för att underlätta kreativitet och utveckling och för arbetsglädjens skull. Därför blir det framöver viktigt att hitta en god balans mellan digitala och fysiska möten, och att bättre förstå vilken typ av möte som lämpar sig bäst att genomföra fysiskt, som hybrid eller helt digitalt.

För att bibehålla nuvarande lägre nivå av resande och på sikt åstadkomma fortsatt minskad miljö- och klimatpåverkan från tjänsteresor krävs dock sannolikt mer än att underlätta för nätbaserade möten. En åtgärd som redan är beslutad är att under 2023 byta ut nuvarande leasingbilar, som är laddhybrider, mot egenägda elbilar. Som nämnts i frågan ovan utgör dock flygresor den ojämförligt största källan till klimatpåverkande utsläpp. Det skulle därför vara av värde att sammanställa och redovisa data över flygresandets nedbrutet på institutioner, avdelningar och individer. Ytterligare kunskap skulle kunna inhämtas genom en resvaneundersökning med frågor om preferenser och attityder till resande, och synen på olika tänkbara åtgärder för att minska resandets klimatpåverkan. Med ett sådant kunskapsunderlag skulle det bli möjligt att samtala om vanor och beteenden, ompröva behov och diskutera vägar framåt för att nå uppsatta klimatmål. Den här typen av riktade insatser för att bättre förstå och försöka påverka flygresandets klimatpåverkan kräver dock att det tillsätts personella resurser, något som hittills inte har kunnat prioriteras på Högskolan Dalarna.

8. Redovisa myndighetens uppföljningsbara mål för resande för 2025 i förhållande till 2019 på ett sätt som leder till mindre miljö- och klimatpåverkan.

Högskolan Dalarnas klimatmål förhåller sig till det svenska målet om nettollutsläpp senast år 2045, ett mål som i praktiken betyder minskade territoriella utsläpp med 85 procent till 2045 med 1990 som basår. Målet motsvarar en årlig minskning med 6 procent. Denna minskningstakt är därför satt som mål för Högskolan Dalarnas verksamhet, med 2019 som basår.

Högskolan Dalarnas övergripande mål (2021-2026) för området Möten och resor är att: "Klimatpåverkan från tjänsteresor ska minska i sådan takt att det samlade klimatmålet (minus 6 procent per år) kan nås. Resfria möten ska vara ett fungerande alternativ för alla medarbetare och ska alltid övervägas, med hänsyn till det aktuella mötetets krav på effektivitet, tillgänglighet och kreativitet."

Räknat till 2025 motsvarar målet en minskning av tjänsteresornas koldioxidutsläpp med 31 procent i förhållande till 2019.

9. Övriga kommentarer - Exempelvis kan myndigheter som ingår i samverkansarbetet Resfria/digitala möten i myndigheter, REMM, här redogöra för sitt deltagande i samverkansarbetet under år 2022.

-